9.10.2018

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

Suomen Alkoholijuomakauppayhdistys ry:n asiantuntijalausunto koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta (HE 165/2018 vp)

Suomen Alkoholijuomakauppayhdistys ry (SAJK) kiittää mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto valtiovarainvaliokunnan verojaostolle. Yhdistyksemme edustaa suomalaisia yrityksiä, jotka toimivat alkoholijuomakaupan alalla, pääasiallisina jakelukanavinaan Alkon vähittäismyynti ja anniskelupaikat.

Vastustamme hallituksen esittämää alkoholiveron korotusta. Verrattuna muihin EU-maihin Suomen alkoholiverotus on jo nykyisellään oluen ja välituotteiden osalta korkeinta, viinien ja väkevien toiseksi korkeinta. Huomattavan korkea verotus houkuttelee kuluttajia hankkimaan alkoholijuomat Suomen rajojen ulkopuolelta.

Pääministeri Juha Sipilän hallituksen hallitusohjelman mukaan alkoholiveroa tarkistetaan, mikäli Viron veronkorotukset antavat siihen mahdollisuuden. Tällä hallituskaudella alkoholiveroa on jo korotettu merkittävästi vuoden 2018 alussa. Nyt kun Viro on ilmoittanut keskeyttävänsä suunnitellut veronkorotukset, **edellytyksiä alkoholiveron korottamiselle Suomessa ei ole.** Poukkoileva ja epäjohdonmukainen alkoholipolitiikka asettaa toimialalalle kohtuuttomia rasitteita ja heikentää Suomessa toimivien yritysten liiketoimintamahdollisuuksia.

Veronkorotuksen tavoite on lisätä valtion verotuloja. Tällöin järkevintä olisi suunnitella verotus siten, että tavoitellun verotuoton lisäys on varmaa. Valviran tilastojen mukaan tammi-heinäkuussa 2018 kulutus on laskenut väkevien (-3,3 %) ja viinien (- 1,1 %) kategorioissa, long drinkkien noussut (47,4 %) ja oluen kulutus pysynyt lähes ennallaan (-0,7 %).

Valtion tulojen kasvattamisen ohella alkoholiveron korotuksia perustellaan alkoholin kokonaiskulutuksen ja sitä kautta alkoholinkäyttöön liittyvien haittojen vähentämisellä. Se, että veronkorotus kohdistettaisiin viineihin olutta enemmän, on epäloogista: viinejä myytiin Suomessa viime vuonna 61 miljoonaa litraa, olutta puolestaan 407 miljoonaa litraa. Alkoholin kokonaiskulutuksesta (100 % alkoholina) oluen osuus on 49 % ja viinien 20 %.

Oluen myyntivolyymi on niin suuri, että oluen veron korottaminen 4,4 %:lla riittäisi yksistään kattamaan budjettiehdotuksen mukaisen valmisteverotuoton lisäyksen. Tämä tarkoittaa, että olutlitran hinta nousisi keskimäärin 7,4 senttiä, jos veronkorotus lisättäisiin suoraan hintaan. Oluttölkin hintaan tulisi näin ollen noin 2,5 sentin korotus.

Etanolipohjaiset long drinkit ovat samassa verokategoriassa väkevien alkoholijuomien kanssa, ja veron suuruus määritellään suhteessa alkoholipitoisuuteen. Jos verotusta painotettaisiin etyylialkoholi-veroluokkaan, olisi verotuoton toteutuminen epävarmaa, sillä väkevien juomien merkittävä hinnannousu todennäköisesti laskisi niiden myyntiä. On epävarmaa, minkä verran muiden etyylialkoholipohjaisten tuotteiden mahdollisesti

tuottama vero kompensoisi sitä, mikä väkevien myynnin laskun vuoksi menetettäisiin. Fiskaalisesti tällä on merkitystä, sillä vuonna 2017 etyylialkoholipohjaisten juomien osuus kertyneestä valmisteverotuotosta oli 31 %.

Alkoholiveron korotus lisää matkustajatuontia

Alkoholin kokonaiskulutus on laskenut vuodesta 2008. Alkoholiveron paradoksi on, että kulutuksen vähentyessä alkoholiveroa pitäisi jatkuvasti nostaa, jotta valmisteveron tuottotavoite täyttyisi. Tämä on alkoholitoimialan kannalta kestämätön ratkaisu. Alkoholijuomien alituinen hinnannousu kannustaa kuluttajia hankkimaan juomat sellaisista kanavista, joista tuotto ei tule Suomeen.

Veroero Suomen ja Baltian maiden välillä on edelleen merkittävän suuri. Viron veronkorotukset ovat painottuneet olueen, ja oluen matkustajatuonti onkin vähentynyt. Matkustajatuonnin osuus oluen kokonaiskulutuksesta on vain 7 %. Sen sijaan viinien ja väkevien kotimaan myynti kärsii merkittävästi matkustajatuonnista, ja näiden tuoteryhmien matkustajatuonti Baltiasta on ennallaan tai jopa hienoisessa nousussa.

Matkustajatuontia tulisi tarkastella myös euromääräisesti, sillä sen vuoksi suomalainen yhteiskunta menettää verotuloja ja elinkeinoelämä liiketoimintaa satojen miljoonien eurojen edestä. Euroissa laskettuna matkustajatuonti on suurinta väkevien alkoholijuomien, viinien ja välituotteiden osalta. Matkustajatuonti on Suomelle edelleen kallis ongelma, joka alkoholilain uudistuksesta huolimatta ei ole häviämässä mihinkään.

Viinien veroa ei ole syytä nostaa enempää kuin oluen

Mikäli alkoholin valmisteveron korotukselta ei voida kokonaan välttyä, esitämme, että korotus toteutetaan etyylialkoholi-veroluokan, mietojen käymisteitse valmistettujen juomien ja välituotteiden osalta hallituksen esityksen mukaisesti, mutta oluen ja viinin valmisteveron korotus olisi 2,9 prosenttia molemmissa veroluokissa.

Esityksemme perustuu näkemykseemme valmisteveron potentiaalisesta kertymästä eri tuotekategorioissa. Viinien verotusta ei ole syytä nostaa enempää kuin oluen, sillä viinit ovat reagoineet edelliseen veronkorotukseen negatiivisesti eli niiden myynti on laskenut. Valmisteverotuotto toteutuu kaikkein varmimmin olutveroluokassa suuren ja tasaisen myyntivolyymin vuoksi, eikä matkustajatuonti heikennä oluen myynnin kehitystä yhtä paljon kuin viineissä ja väkevissä.

Yhteenveto

Alkoholiveroa ei pidä korottaa. Jos korotukselta ei voida kokonaan välttyä, fiskaalisen riskin torjumiseksi oluen ja viinin veroluokkiin kohdistettaisiin 2,9 % korotus. Muihin veroluokkiin kohdistettu korotus tehtäisiin hallituksen esityksen mukaisesti.

Kunnioittavasti

Suomen Alkoholijuomakauppayhdistys ry
Susanna Heikkinen
Toiminnanjohtaja

Liite: esitys verojaoksessa 9.10.2018/Susanna Heikkinen